

DOI:

[10.22054/qjma.2024.80909.2592](https://doi.org/10.22054/qjma.2024.80909.2592)

Original Research

Accepted: 02/11/2024

Revised: 25/09/2024

Received: 28/08/2024

eISSN: 2538-2519

ISSN: 2821-0166

The Motivational Contexts of the Governance Hegemony of Family Ownership: Reflecting on Caudillo's Governance Theory

Leila Zamaniyanfar

Assistant Professor, Department of Accounting,
Science and Research Branch, Islamic Azad
University, Tehran, Iran

Hosein Alidadi *

Assistant Professor ,Accounting department ,shahr
e- Qods Branch , Islamic Azad University , Tehrar
Iran

Danial Heydari

PhD Student, Department of Accounting, Semnan
Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran

Alireza Altafi

PhD Student, Department of Accounting, Shahroo
Branch, Islamic Azad University, Shahrood, Iran

Abstract

The purpose of this research is to develop Caudillo's theory to appraise the strengthening levers of governance hegemony in family ownership. First, through a systematic screening process, the levers that enhance governance hegemony were identified. During the stages of fuzzy analysis, these levers were evaluated for reliability. The results from the qualitative phase indicate the existence of six levers that strengthen governance hegemony in family companies, as identified through the steps of fuzzy Delphi analysis. All dimensions were confirmed to be reliable. Furthermore, based on the credit check process, it was determined that the most favorable fuzzy analysis method, according to participants' scores, is the hierarchical fuzzy analysis using the TODIM approach.

* **Corresponding Author:** h.alidadi@Qodsiau.ac.ir.

How to Cite: Zamaniyanfar, L., Alidadi, H., Heydari, D., Altafi, A. (2024). The Motivational Contexts of the Governance Hegemony of Family Ownership: Reflecting on Caudillo's Governance Theory, *Empirical Studies in Financial Accounting*, 21(84), 279-316. DOI: [10.22054/qjma.2024.80909.2592](https://doi.org/10.22054/qjma.2024.80909.2592)

Keywords: Caudillo's Theory, Family ownership, Governance hegemony.

1. Introduction

The governance system in company management is the foundation for monitoring the balance of interests between the company and its stakeholders. However, based on theories such as agency cost theory, this system can often be perceived as one-dimensional or opportunistic, particularly in the ownership structure of family-owned companies. In other words, governance mechanisms in family companies tend to prioritize the expansion of interests that may not necessarily align with the broader interests of the majority of stakeholders. This misalignment gradually exacerbates the representation gap in the capital market. Therefore, assessing how the concentration of power in such structures affects stakeholder expectations is a critical issue. Beyond past research, this evaluation takes a step forward by examining its dimensions at the market level within companies of this ownership nature.

2. Literature review

Caudillos, or supporters of Caudillo rule (Caudilloism), represent a type of political and governing party found in one-party government systems. These systems typically revolve around a government structure loyal to a central, powerful figure. The term "Caudillo," derived from Spanish and meaning "powerful man", describes a leader who forms a management system populated by individuals aligned with their ideology. Over time, this governance approach often leads to discrimination and corruption within the administrative system. While the characteristics of Caudillo governance-such as the pursuit of power and suppression of opposing opinions-may not directly translate to the management structures of companies, drawing thematic analogies can highlight similarities between this political system and corporate governance. A concept closely resembling Caudilloism in corporate governance is family ownership, where power is typically concentrated among the relatives of the company's founder. In such systems, decisions often aim to satisfy the interests of the central powerful figure, mirroring the dynamics of Caudilloism.

3. Methodology

This research is practical and through a developmental approach, aims to identify and determine the most significant lever to strengthen sovereign ownership in family-owned companies within capital market contexts, using Todim's fuzzy analysis. Given the incoherence of the theoretical framework, this research contributes to enhancing perceptual effectiveness through a developmental lens, both thematically and analytically. In terms of data type, this research falls into the category of mixed-method research, combining qualitative and quantitative analyses to describe and survey the research topic. The implementation strategy is based on mathematical models and operational research, categorizing it as analytical-mathematical research. Descriptive-analytical research involves not only illustrating what exists but also describing and explaining the reasons behind the situation, including the “how” and “why” of the problem and its dimensions. Such research requires strong argumentative support to explain and justify its findings. This support is achieved through an extensive review of the literature, theoretical discussions, and the development of leverage criteria and general propositions regarding the phenomenon under investigation. In the qualitative phase, meta-composite analysis is used to establish a solid foundation. The researcher logically connects the details of the research problem with its components, enabling meaningful conclusions to be drawn.

4. Finding

In this study, addressing the first research question regarding the levers to strengthen government ownership in family-owned companies, content analysis of research texts was conducted to identify evaluable dimensions. A Delphi analysis was then performed to assess the reliability of these dimensions within the Iranian capital market. The results from the qualitative phase indicated the existence of six levers. Subsequently, to address the second research question, fuzzy analysis based on TODIM was conducted to identify the most prominent dimension in this relationship. The results of the analysis revealed that the lack of independence of the board of directors is the most significant lever reinforcing corporate governance ownership in family-owned companies.

5. Discussion

The purpose of this research is to develop Caudillo's theory to appraise the governance hegemony levers in family ownership. Caudillo's theory outlines the structure of political governance in administration based on power-oriented processes, where individuals close to power are selected as leaders and tasked with overseeing executive affairs. Given that the structure of family-owned companies may follow a similar pattern, this research examines various aspects of the structural characteristics of companies with power-oriented ownership, specifically in the context of family ownership. In analyzing the results, it can be stated that family-owned structures often aim to maintain their power within the company. To achieve this, they tend to select board members who have close familial or interactive ties with the president or founder of the company. This ensures their influence over the company's decisions. Consequently, the independence of the board of directors in such companies is often compromised, which can lead to the allocation of bonuses to managers and an increase in information asymmetry.

6. Conclusion

The results of this study indicate that the management of companies is often influenced by the presence of individuals who may not necessarily possess expertise in management or effective decision-making. Their primary role is to ensure that the interests of those in power are safeguarded, even at the expense of other stakeholders. In family-owned companies, the ownership structure characterized by a higher proportion of non-independent members on the board of directors, can exacerbate conflicts of interest due to the lack of independence among board members. This imbalance, where non-independent members outnumber independent ones, creates a fertile ground for conflicts between the interests of the company and its shareholders, ultimately harming the interests of minority shareholders.

زمینه‌های محرک تملک‌گرایی حاکمیتی شرکت‌های خانوادگی: بازتاب نظریه حکمرانی کادیلو

استادیار گروه حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران،
ایران

لیلا زمانیان‌فر *

استادیار، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهر قدس، تهران،
ایران.

حسین علیدادی

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی،
سمنان، ایران

دانیال حیدری

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی،
شاهرود، ایران

علیرضا الطافی

چکیده

هدف این پژوهش زمینه‌های محرک تملک‌گرایی حاکمیتی شرکت‌های خانوادگی بر اساس الهام از نظریه حکمرانی کادیلو می‌باشد. در این پژوهش ابتدا از طریق فرآیند غربالگری سیستماتیک نسبت به تعیین اهرم‌های تقویت‌کننده تملک‌گرایی حاکمیتی اقدام گردید و طی مراحل تحلیل فازی تلاش شده تا اهرم‌های شناسایی شده به لحاظ پایایی موردبررسی قرار گیرند. نتایج در بخش کیفی از وجود شش اهرم تقویت‌کننده تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های خانوادگی حکایت دارد که طی مراحل تحلیل دلفی فازی مشخص گردید، تمامی ابعاد مورد تأیید پایایی قرار گرفتند. سپس بر اساس فرآیند واریسی اعتباری مشخص شد، مطلوب‌ترین تحلیل فازی بر اساس امتیازهای مشارکت‌کنندگان، تحلیل فازی سلسله مراتبی بر اساس نوع تودیم می‌باشد. نتایج در بخش کمی نشان داد، بر اساس مبنای فازی تودیم، بارزترین اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه ایران، اهرم، عدم استقلال هیئت‌مدیره می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: نظریه کادیلو، تملک‌گرایی حاکمیتی، مالکیت خانوادگی.

مقدمه

نظام حاکمیتی در اداره‌ی شرکت‌ها مبنای نظارت بر توازن منافع بین شرکت با ذینفعان تلقی می‌شود که همواره بر اساس نظریه‌هایی همچون تئوری هزینه نمایندگی می‌تواند تک‌بعدی یا فرصت‌طلبانه به‌ویژه در ساختار مالکیت شرکت‌های دارای ماهیت خانوادگی تلقی شود (Otero-González et al., 2023)؛ به عبارت دیگر مکانیزم‌های حاکمیتی در شرکت‌های خانوادگی به دنبال بسط منافع هستند که الزاماً ممکن است هم‌راستا با منافع فراگیر و اکثریت ذینفعان تلقی نشود و این موضوع به تدریج زمینه شکاف نمایندگی را در بازار سرمایه تسهیل نماید (Buchanan et al., 2024). لذا ارزیابی این موضوع که تمرکز قدرت در چنین ساختارهایی تا چه اندازه می‌تواند بر انتظارات ذینفعان اثرگذار باشد موضوع مهم و بااهمیتی است که فراتر از پژوهش‌های گذشته، یک گام روبه‌جلو برای ارزیابی ابعاد آن در سطح شرکت‌هایی با چنین ماهیت مالکیتی در سطح بازار می‌تواند تلقی گردد. یکی از نظریه‌های نظام ساختاری که می‌تواند در این حوزه از دانش مدیریت دولتی وام گرفته شود، نظریه کادیلوئیسیم می‌باشد. نظریه کادیلوئیسیم از اواخر دهه ۱۹۸۰ و با ترویج مطالعات تطبیقی در مدیریت از نظام اداره‌ی امور در مدیریت دولتی ظهور یافت و به نظام‌هایی گفته می‌شود که قدرت به صورت موروثی از یکی از اعضای خانواده به دیگران انتقال می‌یابد (Dinorah, 2011).

مفهوم کادیلو «Caudillo» که ریشه‌ی اصلی این نظریه را شکل می‌دهد به معنای حاکمیت «مرد قدرتمند» است که تعیین‌کننده‌ی قدرت ساختاری قابل انتقال از پدر به سایر اعضای خانواده می‌باشد (Menaldo, 2010). در این نظام‌های حاکمیتی، فرد دارای قدرت، با قراردادن افراد نزدیک و اصطلاحاً وفادار به خود، تلاش می‌کند تا مناصب را برای حفاظت از منافع خود، در اختیار افرادی قرار دهد که هم‌راستا با خط‌مشی فردی گرایانه صرفاً در مسیر انتظارات فرد دارای قدرت حرکت نمایند (ویژه و پتفت، ۱۳۹۵)؛ به عبارت دیگر، این نظام‌های حاکمیتی، شبیه یک انجمن خانوادگی عمل می‌کنند و کادیلو «مرد قدرتمند» با تمرکز قدرت اداری در دست خود، انتصاب افراد را بر اساس میزان

وراثة؛ وفاداری و یا احساس تعلق به یک هدف مشترک انجام می‌دهد (Taylor, 1996). بسط این تئوری به ساختارهای حاکمیتی شرکت‌های خانوادگی، در واقع تمثیلی از عملکردهای فرصت‌طلبانه‌ی اعضای خانواده در شکل منصب‌های تشریفاتی همچون اعضای هیئت‌مدیره و یا مدیران عامل و سایر مدیران شرکت می‌باشد که برآورده کردن منافع متصدیان قدرت را مدنظر قرار می‌دهند. در واقع شکل‌گیری این نظام حاکمیتی در اداره‌ی شرکت‌های دارای ماهیت نمایندگی، با بی‌توجهی به منافع سهامداران، در تلاش است تا فقط در مسیر منافع کادیلو عمل نماید.

ماحصل چنین مکانیزم راهبری در سطح شرکت‌ها می‌تواند زمینه‌ساز، تملک‌گرایی حاکمیتی شرکتی باشد. واژه تملک‌گرایی برای اولین بار توسط محقق و فعال ایتالیایی، Antonio Gramsci (1975) مطرح گردید. این مفهوم اشاره به سلطه و غلبه حاصل از ایدئولوژی حاکمیتی دارد که نشان‌دهنده‌ی توسعه‌ی رویکردهای قدرت‌طلبانه‌ی گروهی از افراد رأس یک شرکت دارد که دارای منافع بیشتر نسبت به سایر افراد بانفوذ کمتر، هستند که به پشتوانه‌ی قدرت نهادینه‌شده در رأس هرم سازمانی، مسیر انتظارات و خواسته‌های سهامداران بی‌توجه از انتظارات آنان تعیین می‌شود (نوابی‌مقدم و همکاران، ۱۴۰۰).

این رویکرد در ساختار شرکت‌های بازار سرمایه همچون شرکت‌های بورسی، در سطح تصمیم‌گیری‌های حاکمیتی برای پیشبرد اهداف یک شرکت در بازار رقابتی می‌تواند بسط داده شود (طاهری و امینی، ۱۳۹۹). جایی که وجود رویکردهای گروهی از افراد به‌عنوان مالکان، مسیر حرکت آتی شرکت را مشخص می‌نماید و این رویکرد به تدریج تبدیل به فرهنگی از عملکردهای آنان در پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی و منفعت سهامداران خواهد شد (محمدی و همکاران، ۱۴۰۱) که به عمیق‌تر شدن شکاف هزینه‌های نمایندگی منجر می‌گردد و باعث ایجاد تعارض در منافع سهامداران می‌شود (Lee, 2022). Lyytinen et al. (1993) به‌عنوان یکی از محققان این عرصه، بر اهمیت ذینفعان تأکید داشته و اظهار می‌کند که برآوردن انتظارات ذینفعان، یک بخش جدایی‌ناپذیر از ساختارهای حاکمیتی است، لذا وجود کارکردهای اثربخش در ساختارهای حاکمیتی را

مبنایی برای تعارض منافع ذینفعان بیرونی با شرکت عنوان نمودند. نکته قابل توجه این است، تحلیل ذینفعان دامنه‌ای از متدولوژی‌های مختلف برای تحلیل علایق و منافع ذینفعان را در بر گرفته و تعیین می‌کند کدام منافع باید در زمان تصمیم‌گیری در اولویت قرار گیرد (Tapaninaho & Kujala, 2019). اگرچه در پژوهش‌های گذشته رویکردهای مختلفی برای تحلیل ذینفعان توسعه داده شده است، اما به‌طور کلی، به دلیل تبعیض ناشی از افشای اطلاعات در درون ساختارهای عملکرد مالی شرکت‌ها، غالباً منافع ذینفعان دچار تبعیض تصمیم‌گیری یا فرصت‌طلبی‌هایی می‌گردد که در عین اینکه باعث تحمیل ضرر و زیان به سهامداران و سرمایه‌گذاران می‌گردد، در عین حال از افزایش جذابیت‌های بازار سرمایه می‌تواند بکاهد (عرب‌کیاسری و عبدی، ۱۳۹۴). (Ahmed and Cohen (2019) معتقدند نظارت بر تملک‌گرایی قدرت در ساختارهای حاکمیتی در شرکت‌هایی با مالکیت خانوادگی، ضمن اینکه مانع از فرصت‌طلبی شرکت‌ها در پنهان نمودن واقعیت‌های عملکردی در برابر ذینفعان می‌گردد، می‌تواند تحلیل مناسبی از منافع مورد انتظار سهامداران جهت کنترل تعارض‌ها در هزینه نمایندگی را ایجاد کند. لذا در بیان ضرورت انجام این پژوهش در وهله‌ی اول می‌بایست به عدم‌پشتوانه‌ی نظری در رابطه با علل ایجاد تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی با الهام از نظریه کادیلوئیسم اشاره نمود. چراکه مرور ادبیات نظری در این عرصه نشان می‌دهد، این پژوهش برای اولین بار در حوزه‌ی واکاوی نوع مالکیت خانوادگی انجام می‌شود که به مفهوم تناقض تملک‌گرایی حاکمیتی در ایجاد تعارض منافع بین شرکت با ذینفعان می‌پردازد و توسعه‌ی آن از طریق وام‌گرفتن نظری از تئوری‌هایی همچون حاکمیت کادیلو می‌تواند به شفافیت و افزایش اثربخشی نظارت‌های پویا بر کارکردهای شرکت‌ها خانوادگی کمک نماید.

از طرف دیگر، اهمیت این پژوهش از منظر کاربردی می‌تواند مبنایی برای ضرورت انجام این پژوهش تلقی شود؛ زیرا کنترل این دست از تعارضات بین شرکت با ذینفعان طبق لایحه‌ی اصلاح قسمتی از ماده ۱۳۱۱ در قانون تجارت باهدف کارابودن شرکت و حفظ تعادل مورد تأکید قرار گرفته است. از طرف دیگر بر اساس ماده ۲۶۷ و ۲۷۷ لایحه قانون

تجارت، حفاظت از منافع سهامداران به‌عنوان یک اولویت می‌بایست در دستور کار شرکت‌ها قرار گیرد و سهولت طرح دعوی توسط اقلیت را برای حفاظت از حقوق مادی و معنوی سرمایه‌گذاران مجاز تلقی نموده است (صادقیان‌دوشن و باقری، ۱۳۹۵). برای این اساس با عنایت به اهمیت و ضرورت مطرح‌شده، این پژوهش به دنبال بسط نظریه کادیلوئیسم جهت ارزیابی علل ایجاد تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی می‌باشد. لذا برای این منظور در گام اول نسبت به شناسایی ابعاد تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های دارای مالکیت خانوادگی اقدام می‌شود و سپس در گام دوم از طریق تحلیل راف، ارزیابی از ابعاد شناسایی‌شده صورت می‌پذیرد تا مشخص گردد، مؤثرترین مکانیزم شکل‌گیری تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح بازار سرمایه ایران کدام است.

مبانی نظری

کادیلو یا طرفداران حاکمیت کادیلو (کادیلوئیسم‌ها)، نوعی احزاب سیاسی و حاکمیتی در نظام‌های حکومتی کشورهای با ساختار تک‌حزبی تلقی می‌شوند که معمولاً ساختاری مبتنی بر تشکیل نوعی از حاکمیت‌های وفاداری به فرد قدرتمند دارند. کادیلو که کلمه‌ی اسپانیایی به معنای «مرد قدرتمند» است معمولاً در تشکیل ساختار نظام مدیریتی خود تلاش می‌نماید تا امرایی به عضویت در آن دربیابند که در مسیر اندیشه‌های او گام بر دارند و معمولاً در بلندمدت می‌تواند باعث ایجاد تبعیض و فساد در نظام اداری گردد (Derluguian & Earle, 2010). ساختار این نوع از حاکمیت‌ها اگرچه به دلیل ویژگی‌های قدرت‌طلبی صرف و سرکوبی نظرات مخالفان به ساختار مدیریتی شرکت‌ها ممکن است امکان‌پذیر نباشد، اما استفاده از تشبیه مضامین شاید بتواند به افزایش مشابهت بین این نوع از نظام سیاسی با حاکمیت شرکتی کمک نماید. شاید نزدیک‌ترین مفهوم با نظریه کادیلوئیسم‌ها نوع مالکیت خانوادگی باشد که ارکان قدرت معمولاً از نزدیکان بنیان‌گذار یا تأسیس‌کننده‌ی شرکت انتخاب می‌شوند و تلاش می‌نمایند تا منافع فرد دارای قدرت را برآورده نمایند. شرکت‌های خانوادگی را از جنبه‌های مختلف می‌توان تعریف نمود. Pascucci et

al. (2021) در تعریف کلاسیک مالکیت خانوادگی، به عضویت در هیئت مدیره و درصد مالکیت سهام همسو با تعریف‌های دیگر در این زمینه همچون (Zhou, 2014) و Baek et al. (2016) اشاره می‌نماید.

در مورد درصد مالکیت سهام، نظرات مختلفی همواره ارائه شده است (جلالی گرگانی و همکاران، ۱۴۰۲). به‌عنوان مثال در تعریف‌های ارائه‌شده، مالکیت حداقل پنج درصد و حداکثر، بیش از پنجاه درصد سهم را از سوی اعضای خانواده، به‌عنوان شرط ذکر شده‌اند. در سال ۲۰۱۰ مرکز تحلیلگران و انتشاردهندگان داده‌های بورس آلمان، شاخص خانوادگی دکس پلاس را برای شرکت‌های خانوادگی ارائه نمود که طبق آن شرکتی به‌عنوان خانوادگی معرفی می‌شود که یکی از دو شرط زیر را دارا باشد:

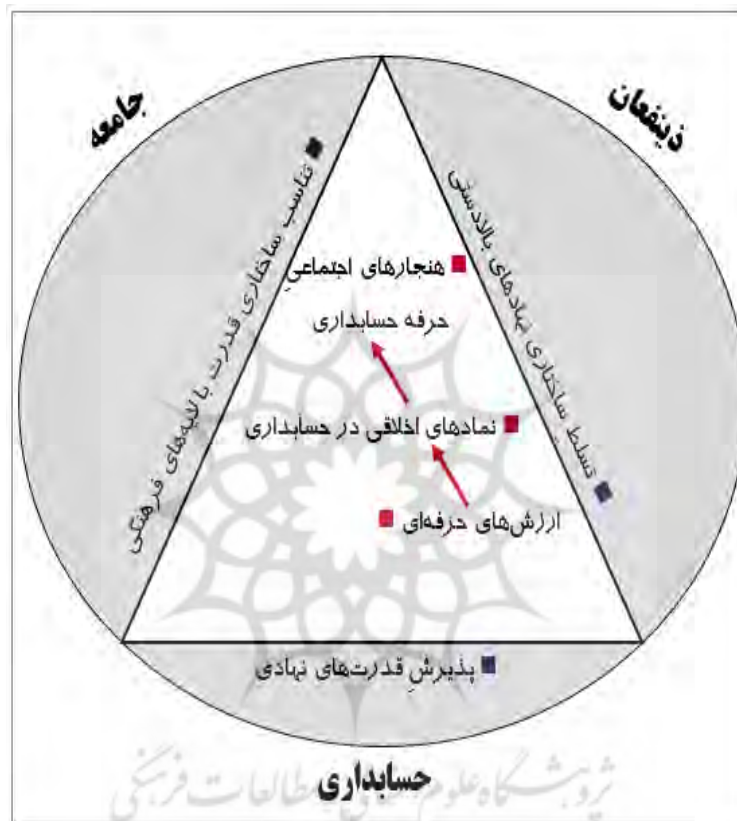
خانواده مؤسس حداقل ۲۵ درصد سهام را در اختیار داشته باشد و یا یکی از اعضای خانواده در هیئت مدیره عضویت داشته و حداقل ۵ درصد از سهام عادی را در اختیار داشته باشد. همسو با این تغییرات، مطابق با قوانین و مقررات ایران، طبق بند ۸ استاندارد شماره ۲۰ حسابداری ایران، در تعریف مالکیت خانوادگی به این موضوع می‌پردازد که «اعمال نفوذ قابل ملاحظه، اساساً بدون دارا بودن قدرت رأی کافی، بعید است و به همین دلیل، داشتن میزان خاصی از حق رأی در واحد سرمایه‌پذیر، به‌عنوان فرض نفوذ قابل ملاحظه تلقی می‌شود. برای دستیابی به میزان معقولی از یکنواختی در عمل، فرض بر این است در غیاب شواهد نقص‌کننده، در مواردی که واحد سرمایه‌گذار (به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق واحدهای تجاری فرعی) حداقل ۲۰ درصد از قدرت رأی در واحد سرمایه‌پذیر را داشته باشد، دارای نفوذ قابل ملاحظه در واحد سرمایه‌پذیر است. برعکس در مواردی که واحد سرمایه‌گذار کمتر از ۲۰ درصد قدرت رأی در واحد سرمایه‌پذیر را داشته باشد، چنین فرض می‌شود که سرمایه‌گذار نفوذ قابل ملاحظه ندارد، مگر این چنین نفوذی را بتوان به روشی اثبات نمود. بر اساس آخرین آمار مؤسسه بنگاه‌های خانوادگی، شرکت‌های خانوادگی دوسوم از تمام کسب‌وکارهای سراسر جهان را تشکیل می‌دهند و در حدود ۷۰ تا ۹۰ درصد از تولید ناخالص ملی سالانه را تولید کرده و در بیشتر کشورهای جهان در

حدود ۵۰ تا ۸۰ درصد مشاغل را ایجاد می‌کنند. این آمار و ارقام از یکسو نشان‌دهنده اهمیت جایگاه بنگاه‌های اقتصادی خانوادگی در اقتصاد و از سوی دیگر نقشی است که می‌توانند در رشد و توسعه اقتصادی ایفا کنند (قادرزاده و علوی، ۱۴۰۰)؛ اما در کنار نقش اثرگذار مالکیت خانوادگی، بسیاری از محققان همچون (Astrachan et al. 2021)؛ Jong et al. (2018) و (Chrbel et al. 2013) به واکاوی نقش مالکیت خانوادگی در بی‌ثباتی بازار و برهم‌زدن تعادل منافع در بین ذینفعان اشاره دارند و رشد این نوع از شرکت‌ها را به دلیل منفعت‌طلبی ساختاری، عاملی برای کاهش رعایت حقوق ذینفعان در بازار سرمایه تلقی می‌نمایند.

از طرف دیگر، تملک‌گرایی حاکمیتی، به اعتقاد (Ogbor 2001) و (Trebing and Goldstene 1990) مبنای از قدرت‌گرایی صرف نظام حاکمیتی است. واژه تملک‌گرایی در معنای عام به تسلط و تک‌قطبی شدن قدرت در سیاست اشاره دارد و بسط این مفهوم در کارکردهای حاکمیت شرکتی را می‌توان معادل مفهوم سلطه‌ی اجبارآمیز و یا حاکمیت بلامنازه تشریح نمود، حوزه‌ای که با اعمال سلطه در راستای منافع فردی و گروهی می‌تواند باعث ایجاد تبعیض در منافع اکثریت در برابر اقلیت‌های دارای قدرت شود. نظریه‌ی هژمونی که توسط (Antonio Gramsci 1996^b) مطرح شد، به تبعیض و نابرابری از شکل‌گیری حاکمیتی فردگرا در ساختارهای نظام اداری در کشورها حکایت دارد و آن را برخلاف اخلاق اجتماعی در رعایت حقوق ذینفعان تعریف می‌کند. (Vallas 2003) این ارزش‌ها را نوعی ایدئولوژی متمرکز و اشاعه‌ی آن به بسترهای اجتماعی تعریف می‌کند و برهم‌خوردن تعادل در بین افراد جامعه از نظر حقوق و منافع را پیامد منفی تفکرات تملک‌گرایی تلقی می‌نماید. از طرف دیگر، (Keane 2001) ارزش‌های تملک‌گرایی مدیریتی را عاملی از مجموعه ایدئولوژی مسلط در هر حوزه‌ای از جامعه همچون شرکت‌های عمومی بیان می‌کند که بر توزیع ارزش‌های غیراخلاقی می‌تواند مؤثر باشد. اگرچه غالب نظریه‌های تملک‌گرایی بر تسلط و تک‌بعدی قدرت اشاره داشتند، اما

Bigoni (2021) در بسط این مفهوم با استدلال، مشروعیت تملک‌گرایی در حسابداری، مُثلث تملک‌گرایی فرهنگی را ارائه داد.

شکل ۱. مُثلث تملک‌گرایی فرهنگی در توسعه‌ی ارزش‌های حسابداری

همان‌طور که این مدل نشان می‌دهد، در واقع رفت‌وبرگشت تناسب قدرت با لایه‌های فرهنگی در ساختارهای اجتماعی، زمینه‌ی پذیرش قدرت نهادی را در حسابداری ایجاد می‌نماید که بر اساس آن ارزش‌های حرفه‌ای زمینه‌ساز شکل‌گیری اخلاق‌گرایی می‌شود. بر اساس یک سیکل سیستماتیک همچنین، ارزش‌های حرفه‌ای به‌عنوان بستر مدل تملک‌گرایی فرهنگی، زمینه‌ی ایجاد نمادهای اخلاقی و در نتیجه هنجارهای اجتماعی حرفه حسابداری را مهیا می‌کند تا اشتراک منافع اجتماعی دین‌فغان با حرفه حسابداری بیش‌ازپیش

بتواند به ارزش‌های اجتماعی جامعه شکل منسجم‌تری را بدهد. بر اساس مبانی نظری مطرح‌شده و باتوجه به ماهیت روش‌شناسی ترکیبی این پژوهش، سؤال‌های موردنظر را می‌توان به ترتیب زیر ارائه داد:

- سؤال اول پژوهش) اهرم‌های تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی کدام‌اند؟
- سؤال دوم پژوهش) بارزترین اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه کدام‌اند؟

روش‌شناسی

این پژوهش کاربردی است و از طریق مبنای توسعه‌ای نسبت به شناسایی و تعیین بارزترین اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه بر اساس تحلیل فازی تودیم اقدام می‌کند. موضوعی که به دلیل عدم انسجام چارچوب نظری می‌تواند از طریق رویکرد توسعه‌ای در بُعد نتیجه به افزایش اثربخشی ادراکی چه از منظر مضمونی و چه از منظر تحلیلی کمک نماید. همچنین از نظر نوع داده، این پژوهش در دسته، پژوهش‌های آمیخته قرار می‌گیرد که از طریق تحلیل‌های کیفی و کمی به دنبال توصیف و پیمایش در باب موضوع پژوهش می‌باشد. از نظر استراتژی اجرای این پژوهش مبتنی بر الگوهای ریاضی و تحقیق در عملیات است که می‌توان آن را پژوهش تحلیلی-ریاضی دانست. تحقیقات توصیفی-تحلیلی تحقیقاتی هستند که محقق علاوه بر تصویرسازی آنچه هست به تشریح و تبیین دلایل چگونگی بودن و چرایی وضعیت مسئله و ابعاد آن می‌پردازد. لذا پژوهش برای تبیین و توجیه دلایل، نیاز به تکیه‌گاه استدلالی محکمی دارد. این تکیه‌گاه از طریق جستجو در ادبیات و مباحث نظری تحقیق و تدوین معیارهای اهرمی و قضایای کلی موجود درباره پدیده‌ی موردبررسی در این پژوهش در بخش کیفی و بر مبنای تحلیل فراترکیب فراهم می‌شود. محقق از نظر منطقی جزئیات مربوط به مسئله تحقیق خود را با مؤلفه‌های پژوهش ارتباط می‌دهد و به نتیجه‌گیری می‌پردازد.

جامعه آماری و حجم نمونه

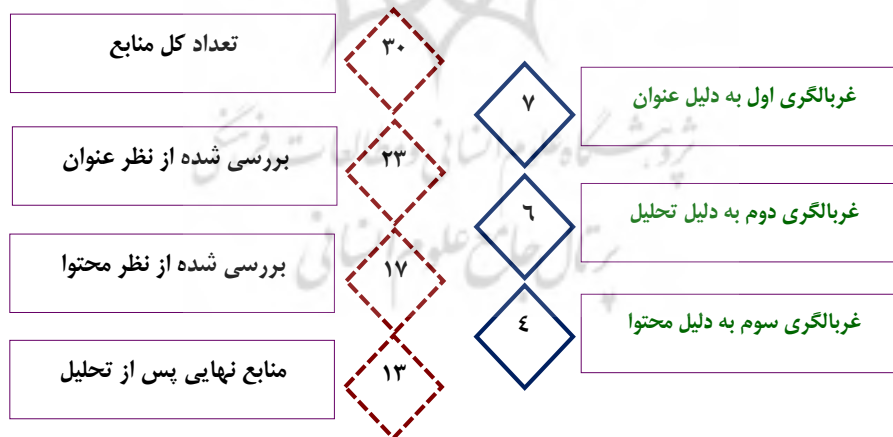
در این بخش جامعه آماری و روش نمونه و حجم نمونه بر اساس تفکیک بخش کیفی و کمی ارائه می‌شود. در بخش کیفی، تعداد ۱۴ نفر از خبرگان رشته حسابداری که در سطح دانشگاهی از حیث تجربه‌ی پژوهشی و آموزشی در مورد مالکیت خانوادگی از شناخت کافی برخوردار بودند، بر مبنای شیوه‌ی نمونه‌گیری همگن برای انجام بخش کیفی مطالعه حاضر، انتخاب شدند. در واقع همسو با هدف نمونه‌گیری همگن، افرادی به‌عنوان مشارکت‌کننده می‌بایست انتخاب شوند که از ادراک منسجمی در باب موضوع و ریشه‌های مرتبط به آن برخوردار باشند. همچنین در این بخش از مقالات و کتاب‌هایی که در تارگه‌های همچون جهاد دانشگاهی (SID) در ایران؛ پایگاه نشریات کشور (MAGIRAN) ایران؛ مرکز پژوهش‌های علوم رایانه‌ای اسلامی (NOORSOFR) ایران؛ مرجع بین‌المللی مقالات روز دنیا (Scencedirect)؛ مرجع امرالد (Emeraldinsight) و مرجع (OnlineLierary) استفاده شد. در بخش کمی، جامعه هدف شامل ۲۵ نفر از مدیران شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در بازار سرمایه بودند که با توجه به الزام تحلیل‌های منطقی فازی، ضمن دارا بودن شرایط تجربی و علمی لازم، در دسترس برای انجام مشارکت مبنی بر نمودن چک‌لیست‌های فازی بودند. در واقع از آنجایی که روش مزبور، یک تحلیل مبتنی بر تحلیل سیستم‌های پیچیده در سطوح مشخصی است و می‌بایست بر اساس معیار مشخصی همچون تجربه یا دانش تخصصی توسط مشارکت‌کنندگان صورت پذیرد، معمولاً از پرسشنامه ماتریسی متقابل با مشارکت ۱۵ تا ۳۰ نفر صورت می‌گیرد. محققانی همچون Xian et al. (2020) و Tang et al. (2020) انتخاب جامعه هدف را با توجه به فرآیند چندمرحله‌ای انجام تحلیل، محدود توصیف نمودند.

یافته‌های پژوهش

بر اساس مفهوم حاضر در این پژوهش با توجه به اینکه، چارچوب منسجمی در این باره وجود ندارد، ابتدا از طریق شیوه‌های تحلیل کیفی نسبت به انتخاب مؤلفه‌های پژوهش و تعیین پایایی آن استفاده می‌شود و سپس بر اساس تحلیل فازی تویدیم در بخش تحلیل کمی

نسبت به تعیین بارزترین بعد اهرمی تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه اقدام می‌شود. با وجود این، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که مشارکت‌کنندگان در این مطالعه با توجه به تشریح ابتدایی محقق درباره موضوع برای آن‌ها، توانستند ادراک مناسبی جهت شناسایی اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی مورد نظر پژوهش به دست آورند و ویژگی‌ها و ابعاد آن را در قالب چک لیست‌های فازی تعیین نمایند. بر این اساس ابتدا در بخش تحلیل کیفی، تحلیل فراترکیب؛ دلفی و سپس در بخش کمی، تحلیل فازی تودیم ارائه خواهد شد. لذا در بخش اول بر اساس تحلیل فراترکیب طی بازه زمانی ۲۰۲۲-۲۰۱۸ نسبت به تعیین پژوهش‌های مشابه جهت غربالگری محتوایی اقدام می‌شود تا بتوان اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی تعیین شود. لذا ابتدا می‌بایست بر اساس مرور پژوهش‌های تجربی مشابه، بر اساس عنوان: محتوا و تحلیل، پژوهش‌هایی مورد بررسی قرار گیرد که بیشترین غرابت را با موضوع پژوهش دارد. بر این اساس این غربالگری به ترتیب زیر ارائه شده است:

شکل ۲. مرور پژوهش‌های متناسب با اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی

بر اساس این سه مرحله، ۱۳ پژوهش تأیید گردید. در گام سوم از نظر ارزیابی انتقادی با مشارکت خبرگان پژوهش مورد تحلیل قرار گیرد. این فرآیند شامل ۱۰ معیار زیر است که

بر اساس امتیاز حداقل (۱) و حداکثر (۵) مورد بررسی قرار می‌گیرد. مجموع امتیازها بر اساس ۱۰ معیار می‌تواند ۵۰ باشد که اگر پژوهشی امتیاز ۳۰ و بیش از آن را کسب نماید، وارد گام چهارم می‌شود. حالا بر اساس شناخت بهتر فرآیند انجام تحلیل در این گام، با مشارکت خبرگان پژوهش، ۱۳ پژوهش اولیه‌ی تأییدشده، مورد واکاوی امتیازی بر اساس تحلیل ارزیابی انتقادی قرار می‌گیرد.

جدول ۱. تحلیل ارزیابی انتقادی

۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۶	۵	۴	۳	۲	۱	پژوهش‌های تأییدشده	معیارهای ارزیابی انتقادی	
بادآورته‌ی و همکاران (۱۳۹۸)	بخردی‌نسب و همکاران (۱۳۹۹)	شرفی و همکاران (۱۴۰۰)	Caputo et al (2018)	Sakawa and Watanabel	Ramaswamy (2019)	Iqbal et al (2020)	Jong and Ho (2020)	Jamel et al (2021)	Liew and Devi (2021)	Ha et al (2022)	Otero-González et al (2023)			
۴	۴	۲	۴	۴	۴	۲	۴	۴	۲	۴	۲			هدف
۴	۴	۱	۴	۴	۴	۱	۴	۲	۱	۴	۲			روش
۴	۴	۲	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۲	۵	۲			طرح
۴	۴	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۵	۲	۴	۴			نمونه‌گیری
۴	۴	۲	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۲	۴	۴			جمع‌آوری
۴	۴	۲	۴	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۵			تعمیم
۴	۴	۱	۴	۴	۴	۲	۴	۴	۴	۴	۴			اخلاقی
۴	۴	۲	۴	۵	۴	۴	۵	۲	۴	۴	۴			تحلیل
۴	۴	۱	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۴			تئوریک
۴	۴	۲	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۴			ارزش
۳۷	۳۴	۱۸	۳۷	۳۹	۳۶	۲۵	۳۹	۳۳	۲۳	۳۹	۳۳			جمع

بر اساس فرآیند ارزیابی انجام‌شده در تحلیل فراترکیب، ۳ پژوهش بر اساس کسب امتیاز زیر ۳۰، حذف شدند. در ادامه به‌منظور تعیین اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی از فرآیند انتخاب بیشترین جمع توزیع فراوانی با واکاوی محتوایی در دل پژوهش‌های تأییدشده، استفاده می‌شود. لذا بر اساس پژوهش‌های تأییدشده، ابتدا کلیه‌ی معیارهای مربوط به مفهوم پژوهش تعیین و در ستون جدول (۲) آورده می‌شود تا با قراردادن علامت «☑» در جلوی هر پژوهش، درنهایت مشخص شود، بیشترین فراوانی اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی کدام است؛ به‌عبارت‌دیگر بر مبنای استفاده از هر پژوهشگر از معیارهای فرعی نوشته‌شده در ستون جدول، علامت «☑» درج می‌شود، سپس امتیازهایی هر ستون معیارهای فرعی، باهم جمع می‌شود و امتیازهای بالاتر از میانگین پژوهش‌های انجام‌شده، به‌عنوان مؤلفه‌های پژوهش انتخاب می‌شوند.

جدول (۲) فرآیند تعیین اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی

شماره	مؤلفه‌ها	محققان	Otero-González et al (2022)	Ha et al (2022)	Jamel et al (2021)	Jong and Ho (2020)	Ramaswamy (2019)	Sakawa and Ogasawara (2018)	Caputo et al (2018)	بخری‌نسب و همکاران (۱۳۹۹)	بادآورنهدی و همکاران (۱۳۹۸)	جمع
۱	حق رأی سهامداران اقلیت	☑	-	-	☑	-	-	-	-	☑	-	۳
۲	تصدی مدیرعامل	-	☑	☑	-	☑	☑	☑	-	☑	☑	۶
۳	عدم تمرکز مالکیت	-	☑	☑	-	-	☑	☑	-	☑	☑	۴
۴	عدم استقلال هیئت‌مدیره	-	-	-	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	۷
۵	قدرت مدیرعامل	☑	-	-	☑	-	-	-	☑	-	☑	۴
۶	سهامداران نهادی	-	-	-	-	☑	☑	☑	-	☑	-	۳
۷	دوگانگی وظیفه	-	☑	☑	-	-	-	-	-	-	☑	۳
۸	معاملات با اشخاص وابسته	-	-	-	-	☑	☑	☑	☑	☑	☑	۶
۹	سهام شناور آزاد	-	-	-	-	-	-	☑	-	☑	☑	۴
۱۰	اندازه هیئت‌مدیره	☑	-	-	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	۷
۱۱	سهام خزانه	☑	☑	☑	-	-	-	-	☑	-	-	۴
۱۲	ترکیب ساختار هیئت‌مدیره	☑	-	-	-	-	☑	-	-	-	☑	۳

شماره	مؤلفه‌ها	محققان							جمع
		Otero-González et al	Ha et al (2022)	Jamel et al (2021)	Jong and Ho (2020)	Ramaswamy (2019)	Sakawa and	Caputo et al (2018)	
۱۳	پاداش مدیران	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۷
۱۴	توانایی مدیریتی	✓	-	✓	-	✓	-	-	۴
۱۵	درصد مالکیت هیئت مدیره	✓	-	✓	-	-	-	✓	۳
۱۶	مالکیت مدیریتی	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	۶

در گام بعدی، پژوهش از طریق دستیابی به اجماع نظر خبرگان، می‌بایست متناسب بودن ابعاد شناسایی شده با اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح بازار سرمایه ایران را از طریق تحلیل دلفی بر اساس دو معیار میانگین و ضریب توافق انجام دهد. لذا برای انجام این بخش نسبت به شرح ابعاد شناسایی شده به مشارکت کنندگان پژوهش اقدام شد و از آنان خواسته شده تا بر اساس تحلیل دلفی فازی نسبت به تعیین سطح پایایی ابعاد هم‌راستا با مفهوم پژوهش اقدام نمایند؛ به عبارت دیگر هدف از انجام این فرآیند این است که آیا ابعاد شناسایی شده، می‌تواند جزء اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح بازار سرمایه ایران تلقی شوند.

جدول ۴. تحلیل دلفی فازی مبتنی بر ابعاد شناسایی شده

میانگین غیرفازی شده	Mi n	Mo d	Ma x	ارزش زبانی					ارزش عددی
				خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	
				۱	۳	۵	۷	۹	
				(۰، ۱، ۳)	(۳، ۵) (۱)	(۵، ۷) (۳)	(۷، ۹) (۵)	(۹، ۷، ۱۰)	زیرمعیارها - ارزش فازی
8.09	6.20	8.20	9.55	0	0	1	6	13	معاملات با اشخاص وابسته

میانگین غیرفازی ی شده	Mi n	Mo d	Ma x	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	ارزش زبانی ارزش عددی
				۱	۳	۵	۷	۹	زیرمعیارها - ارزش فازی
8.37	6.50	8.50	9.7	(۰، ۱، ۳)	(۳، ۵) (۱)	(۵، ۷) (۳)	(۷، ۹) (۵)	(۹، ۷، ۱۰)	مالکیت مدیریتی
4.71	2.75	4.70	6.7	1	6	8	5	0	عدم استقلال هیئت‌مدیره
7.99	6.10	8.10	9.45	0	0	2	5	13	تصدی بلندمدت مدیرعامل
7.70	5.80	7.80	9.2	0	0	4	4	12	عدم اندازه بهینه هیئت‌مدیره
8.00	6.10	8.10	9.5	0	0	1	7	12	تخصیص پاداش مدیران

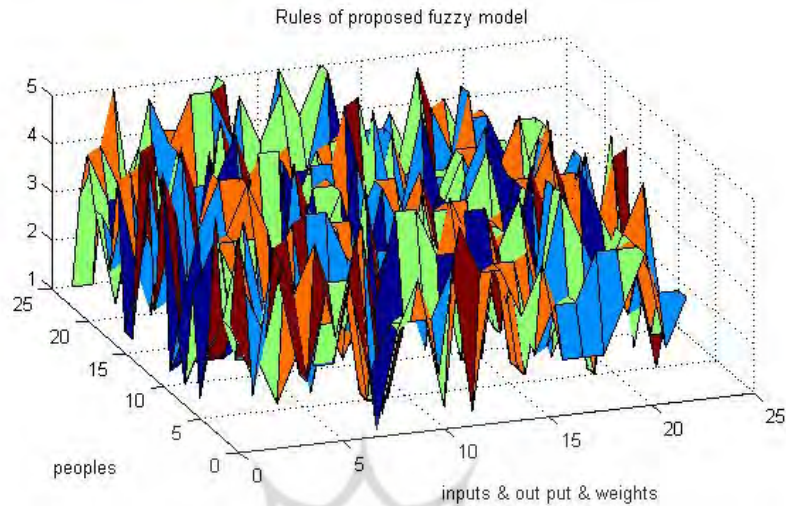
نتایج پس از دو دور تحلیل در گام دلفی فازی و تعیین پایین بودن حد اختلاف بین گام‌های تحلیل، نشان می‌دهد باتوجه به میانگین غیرفازی شده‌ی هر یک از ابعاد، هر شش اهرم شناسایی شده مورد تأیید می‌باشد. در این بخش به عنوان گام آخر تحلیل کیفی، الگوی نظری پژوهش برای تحلیل ابعاد ساختار تملک‌گرایی در شرکت‌های مالکیت خانوادگی ارائه می‌شود.

شکل ۳. الگوی نظری پژوهش

در ادامه باهدف تعیین بارزترین اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه از طریق تحلیل فازی تودیم، ابتدا نسبت به تعیین نوع ارزیابی فازی بر اساس روش سنتروید اقدام نمود. لذا برای سنجش مطلوب‌ترین مبنای فازی برای ارزیابی اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی، می‌بایست وزن‌های مربوط به هر یک از معیارهای اعتبار سنجی ابعاد شناسایی‌شده‌ی پژوهش تعیین شدند. براین مبنای فازی محور عمودی مشارکت‌کنندگان پژوهش و روش محور افقی وزن هر یک از این ابعاد قرار گرفته است.

نمودار ۱. اعتبار سنجی اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی شرکت‌های خانوادگی

این نمودار در واقع نشان‌دهنده قوانین فازی هستند که همان‌طور که مشاهده می‌شود، محور سمت راست ورودی‌ها و خروجی‌های فازی را نشان می‌دهد و محور سمت چپ نیز تعداد مشارکت‌کنندگان از مجموعه مشارکت‌کنندگان را نشان می‌دهد. در ادامه با هدف تعیین نتیجه مقایسه پیش‌بینی، تفاوت بین مقادیر واقعی با مقادیر فازی تعیین شوند که در نمودار (۱) مقادیر واقعی سبزرنگ و مقادیر فازی آبی‌رنگ هستند. سپس اقدام به شماردن پیش‌بینی‌های درست و غلط می‌شود تا از طریق معیار دقت (Accuracy)، صحت سنجش تعیین شود. این نتایج بر اساس امتیازهای داده‌شده‌ی ۲۵ مشارکت‌کننده بر مبنای مقادیر واقعی و مقادیر فازی در جدول (۵) ارائه شده است. لذا با توجه به اینکه در گُدنویسی دستورات نرم‌افزاری می‌بایست عدد تعریف‌شده وارد شود و از آنجایی که می‌بایست نسبت به تعیین ارزش قطعی و تفاوت آن با ارزش‌های زبانی تحلیل‌های مختلف مقایسه صورت پذیرد، لذا پرسشنامه به صورت مقیاس زیر ترتیب داده شد:

جدول ۵. مقیاس تطبیق وزنهای فازی و اعداد واقعی

وزن کیفی	بسیار پراهمیت	پراهمیت	اهمیت متوسط	کم اهمیت	بی اهمیت
وزن ماهوی	۵	۴	۳	۲	۱
وزن کمی	۹	۷	۵	۳	۱
وزن اعشاری	۱	۰/۷۸	۰/۵۶	۰/۳۳	۰/۱۱
وزن فازی	۰/۹۲۵	۰/۷۵	۰/۵	۰/۲۵	۰/۰۷۵

به این معنا که بر اساس امتیازهای ارائه شده به هریک از زیرعاملها، ارزش واقعی و ارزش فازی تفکیک شد. در جدول (۶) نیز نحوه امتیازبندی هریک از مشارکت کنندگان بر اساس مقایسه تطبیقی بین مقادیر فازی مشخص شده است.

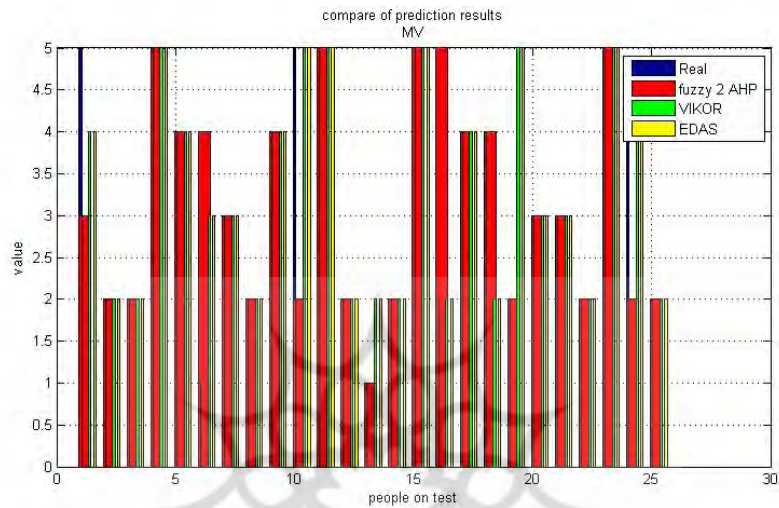
جدول ۶. امتیازی پیش‌بینی گزاره‌های پژوهش

گزاره‌ها	مقادیر	نفر اول	نفر دوم	نفر سوم	...	نفر آخر
C1	مقدار واقعی	۴	۴	۵	:	۱
	مقدار فازی	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۹۲۵	:	۰/۰۷۵
C2	مقدار واقعی	۳	۱	۴	:	۳
	مقدار فازی	۰/۵	۰/۰۷۵	۰/۷۵	:	۰/۵
C3	مقدار واقعی	۴	۱	۲	:	۱
	مقدار فازی	۰/۷۵	۰/۰۷۵	۰/۲۵	:	۰/۰۷۵
C4	مقدار واقعی	۲	۵	۲	:	۴
	مقدار فازی	0/25	۰/۹۲۵	۰/۲۵	:	۰/۷۵
C5	مقدار واقعی	۴	۲	۳	:	۲
	مقدار فازی	۰/۷۵	۰/۲۵	۰/۵	۰/۲۵	۰/۲۵
C6	مقدار واقعی	۴	۳	۵	:	۱
	مقدار فازی	۰/۷۵	۰/۵	۰/۹۲۵	۰/۰۷۵	۰/۹۲۵

در ادامه می‌بایست نتایج اعتبارسنجی مطلوبیت انتخاب نوع تحلیل فازی برای تعیین بارزترین اهرم تملک‌گرایی حاکمیتی، سه مبنای FAHP؛ VIKOR و EDAS با مقادیر واقعی مقایسه شود. همان‌طور که در نمودار مشخص است، مقادیر آبی‌رنگ نشان‌دهنده مقدار واقعی؛ مقادیر قرمز رنگ نشان‌دهنده فازی؛ مقادیر سبزرنگ نشان‌دهنده ویکور و

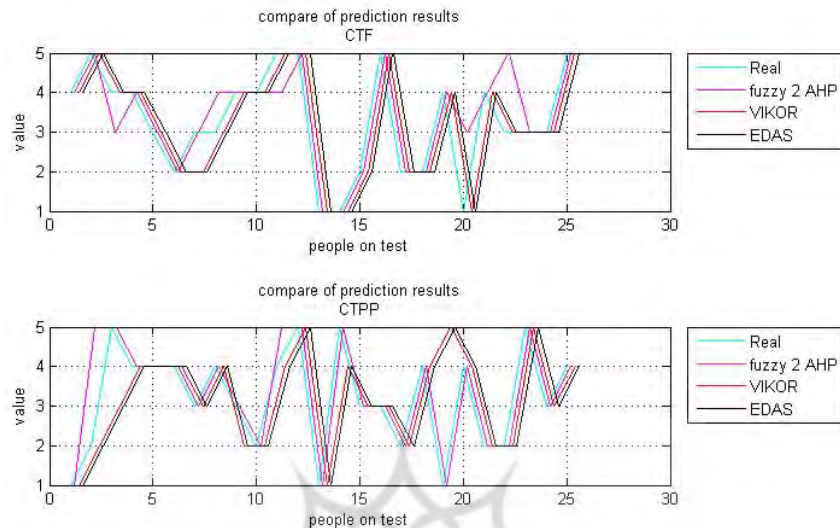
مقادیر زردرنگ نشان‌دهنده‌ی ایداس هستند. همان‌طور که مشاهده می‌شود، محور افقی مشارکت‌کنندگان و محور عمودی نشان‌دهنده‌ی تطبیق نتایج می‌باشد.

نمودار ۳. مقایسه پیش‌بینی مطلوبیت انتخاب نوع تحلیل فازی

در ادامه می‌توان همین مقایسه را از طریق مقایسه نمودار پلات انجام داد. این نمودار نیز تفاوت‌ها را بر اساس مقدار واقعی را بر اساس سه معیار FAHP؛ VIKOR و EDAS نشان می‌دهد.

نمودار ۴. نمودار مقایسه‌ای به صورت پالت سیگنال روند تغییرات

لذا با این فرآیند، پژوهش نسبت به آزمون و اعتبارسنجی هریک از تحلیل‌های فازی برای تعیین بارزترین اهرم تملک‌گرایی حاکمیتی می‌تواند اقدام کند. برای این منظور، از سیستم هوش مصنوعی بنام فازی برای تعیین اعتبارسنجی از روش آموزش (Train) استفاده می‌شود. روش واریسی اعتبار (CV) یک متد توسعه‌یافته و موردپذیرش برای آنالیز صحت پیش‌بینی می‌باشد. از این روش به‌طور عمده برای زیرمجموعه‌های تصادفی و یا چندبخشی (k – fold) از مجموعه آزمون و آموزش، استفاده می‌شود. روش ذکرشده به‌عنوان یک متد نمونه‌برداری جزء که رویکردی ساده از واریسی اعتبار می‌باشد، شناخته‌شده است؛ بنابراین با استفاده از معیارهای MMC – measure، f – measure، recall، precision و accuracy نسبت به سنجش واریسی اعتباری اقدام می‌شود و نتایج آن در جدول (۷) ارائه شده است.

جدول ۷. اعتبارسنجی مقادیر فازی برای تعیین بارزترین اهرم تملک‌گرایی حاکمیتی

مقادیر	MMC	f-measure	recall	precision	accuracy
مقادیر فازی	۹۷/۳۵	۹۶/۵۴	۹۵/۳۴	۹۸/۴۳	۹۱/۴۴
مقادیر ویکور	۹۳/۰۹	۹۰/۱۶	۸۷/۳۵	۹۳/۵۱	۸۸/۷۶
مقادیر ایداس	۹۵/۲۴	۹۱/۳۸	۸۵/۶۹	۸۹/۱۷	۹۰/۶۰

لذا همان‌طور که مشخص است، مطلوب‌ترین مقدار فازی برای تعیین بارزترین اهرم تملک‌گرایی حاکمیتی شرکت‌های دارای مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه، نوع تحلیل فازی سلسله‌مراتبی است که در ادامه از شکل پیشرفته این تحلیل در قالب تحلیل تودیم فازی سلسله‌مراتبی بهره‌برده خواهد شد. پس از انتخاب این مبنای فازی جهت تحلیل در ادامه می‌بایست در گام اول نسبت به اختصاص امتیاز بر اساس مقیاس زبانی از طریق مقایسه‌ی زوجی هریک از ابعاد شناسایی شده توسط مشارکت‌کنندگان اقدام نمود. لذا هریک از اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی را باهدف تعیین بارزترین آن در سطح شرکت‌های بازار سرمایه، بین اعضای جامعه هدف در بخش کمی توزیع نمود و از آن‌ها خواسته شد تا بر اساس مقایسه‌ی زوجی، اقدام به امتیازدهی هریک از پیامدها بر اساس جدول زیر نمایند.

جدول ۸. مقیاس‌های زبانی بر اساس روابط زوجی

مقادیر فازی	متغیرهای زبانی
(۸،۹،۹)	تأثیر خیلی بالا
(۶،۷،۸)	تأثیر بالا
(۴،۵،۶)	تأثیر پایین
(۲،۳،۴)	تأثیر خیلی پایین
(۱،۱،۱)	بدون تأثیر

به‌عبارت‌دیگر، در این بخش، برای هریک از اهرم‌های تملک‌گرایی حاکمیتی شرکت‌های دارای مالکیت خانوادگی شناسایی شده، طیف پنج‌تایی «تأثیر خیلی بالا»؛ تا «بدون تأثیر» در پرسشنامه استفاده شده است و برای هر کدام از آن‌ها مجموعه‌های فازی با توابع عضویتی فازی تعریف شد. دلیل این انتخاب آن است که این اعداد اغلب در کاربردهای کنترل‌های فازی همچون تصمیم‌گیری جهت انتخاب بهترین راه‌حل مورد استفاده قرار می‌گیرند. این فرآیند به‌عنوان یکی از فرآیندهای فازی تصمیم‌گیری چندمعیاره جدید محسوب می‌شود که با ترکیب اوزان از طریق تکنیک دیمتل تشکیل می‌شوند.

جدول ۹. استنتاج فازی توذیم در تعیین اهمیت معیارهای اولیه

F_n	...	F_2	F_1	
W_m	...	W_2	W_1	W_F
P_{1m}	...	P_{12}	P_{11}	E_1
P_{2m}	...	P_{22}	P_{21}	E_2
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$
P_{nm}	...	P_{n2}	P_{n1}	E_n

در این ماتریس m معیار شامل $(F_1, \dots, F_m)$ و n گزینه $(E_1, \dots, E_n)$ در دسترس می‌باشند، به گونه‌ای که P_{ij} امتیاز اختصاص یافته به گزینه i ام با توجه به معیار j ام ($F = 1, \dots, m$) است. همچنین W_F وزن اهمیت معیار F ام است. با توجه به توضیح‌های ارائه شده، جدول (۱۰) میانگین مقایسات زوجی را نشان می‌دهد:

جدول ۱۰. ماتریس مستقیم فازی بین ابعاد

	C1			C2			...			C6		
	l	m	u	l	m	u	l	m	u	l	m	u
C1	0.81	0.56	0.75	0.5	0.25	0.5	...	...	...	0	0	0
C2	0.63	0.38	0.88	0.69	0.44	0.69	...	...	...	0.94	0.88	0.63
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	...	...	...	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$
C6	0	0	0.88	0.81	0.56	0.5	...	...	...	1	0.94	0.69

در ادامه می‌بایست برای نرمالیزه کردن ماتریس به دست آمده از رابطه‌های (۱) و (۲) استفاده می‌شود

$$\tilde{H}_{ij} = \frac{\tilde{z}_{ij}}{r} = \left(\frac{l'_{ij}}{r}, \frac{m'_{ij}}{r}, \frac{u'_{ij}}{r} \right) = (l''_{ij}, m''_{ij}, u''_{ij}) \quad \text{رابطه (۱)}$$

که r از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$r = \max_{1 \leq i \leq n} \left(\sum_{j=1}^n u_{ij} \right) \quad \text{رابطه (۲)}$$

جدول ۱۱. ماتریس روابط نرمالیزه شده‌ی معیارهای پژوهش

	C1			C2			...			C6		
	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>u</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>u</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>u</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>u</i>
C1	0.148	0.12	0.083	0.111	0.074	0.037	...	...	...	0	0	0
C2	0.12	0.093	0.056	0.13	0.102	0.065	...	...	...	0.139	0.13	0.093
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	...	...	...	⋮	⋮	⋮
C6	0	0	0	0.13	0.12	0.083	...	...	...	0.148	0.139	0.102

در گام بعدی به دست آوردن مجموع سطرها و ستون‌های ماتریس $\tilde{T}$ است. مجموع سطرها و ستون‌ها با توجه به روابط (۳) و (۴) محاسبه می‌شود.

$$\bar{D} = (\bar{D}_i)_{n \times 1} = [\sum_{j=1}^n \tilde{T}_{ij}]_{n \times 1} \quad \text{رابطه (۳)}$$

$$\bar{R} = (\bar{R}_i)_{1 \times n} = [\sum_{i=1}^n \tilde{T}_{ij}]_{1 \times n} \quad \text{رابطه (۴)}$$

که $\bar{D}$ و $\bar{R}$ به ترتیب ماتریس $n \times 1$ و $1 \times n$ هستند.

مرحله بعدی میزان اهمیت ابعاد $(\bar{D}_i + \bar{R}_i)$ و رابطه بین معیارها $(\bar{D}_i - \bar{R}_i)$ مشخص می‌گردد. اگر $\bar{D}_i - \bar{R}_i > 0$ باشد معیار مربوطه اثرگذار و اگر $\bar{D}_i - \bar{R}_i < 0$ باشد معیار مربوطه اثرپذیر است. جدول (۱۲) $\bar{D}_i - \bar{R}_i$ و $\bar{D}_i + \bar{R}_i$ را نشان می‌دهد.

جدول ۱۲. اهمیت و تأثیرگذاری ابعاد

		C	$\bar{D}$	$\bar{R}$	$\bar{D} + \bar{R}$	$\bar{D} - \bar{R}$
ابعاد پژوهش	معاملات با اشخاص وابسته	C1	0.336	0.365	0.702	-0.029
	مالکیت مدیریتی	C2	0.356	0.405	0.761	-0.048
	عدم استقلال هیئت مدیره	C3	0.449	0.468	0.967	0.031
	تصدی بلندمدت مدیرعامل	C4	0.452	0.454	0.906	-0.002
	عدم اندازه بهینه هیئت مدیره	C5	0.45	0.366	0.815	0.0841
	تخصیص پاداش مدیران	C6	0.402	0.468	0.967	0.0311

طبق این جدول $\bar{D} + \bar{R}$ برابر با حاصل جمع تأثیرهایی که یک عامل از عوامل دیگر می‌پذیرد با تأثیرهایی است که آن عامل بر عوامل دیگر می‌گذارد، در واقع $\bar{D} + \bar{R}$ حاصل جمع تأثیرپذیری و تأثیرگذاری هر عامل از عوامل دیگر است. $\bar{D} - \bar{R}$ برابر است با اختلاف تأثیرهایی که یک عامل بر عوامل دیگر می‌گذارد با تأثیرهایی است که آن عامل از عوامل دیگر می‌پذیرد، در واقع $\bar{D} - \bar{R}$ خالص اثرگذاری یک عامل بر عوامل دیگر است. اگر خالص اثرگذاری یک عامل مثبت باشد، آن عامل اثرگذار است و اگر منفی باشد، یعنی آن عامل اثرپذیر است. هرچه یک عامل $\bar{D} + \bar{R}$ بیشتری داشته باشد، مهم‌تر قلمداد می‌گردد. بر اساس نتیجه کسب شده، عدم استقلال هیئت‌مدیره بارزترین اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه می‌باشد. سپس نسبت به تشکیل استنتاج فازی تودیم در تعیین اهمیت معیارهای اولیه در قالب جدول (۱۳) از نظر مشارکت‌کنندگان استفاده شد. برای این منظور می‌بایست از متغیرهای زبانی بر اساس اعداد خاکستری جهت رتبه‌بندی استفاده نمود.

جدول ۱۳. متغیرهای زبانی رتبه‌بندی گزینه‌ها

اعداد خاکستری متناظر	متغیرهای زبانی
(1,2)	خیلی ضعیف (VP)
(2, 3)	کمی تا نسبتاً ضعیف (S)
(3,4)	ضعیف (P)
(4, 5)	کمی ضعیف (MP)
(5,6)	متوسط (P)
(6, 7)	کمی خوب (MG)
(7, 8)	کمی تا نسبتاً خوب (EG)
(8, 9)	خوب (G)
(9, 10)	خیلی خوب (VG)

سپس ماتریس تصمیم‌گیری رتبه‌بندی گزینه‌ها بر اساس نظرات تصمیم‌گیرندگان و بعد از تجمیع هندسی نظرات مشارکت‌کنندگان در جدول (۱۴) آمده است:

جدول ۱۴. ماتریس تصمیم خاکستری

	C1		C2		C3		C4		C5		C6	
معیار	MAX		MAX		MAX		MAX		MAX		MAX	
C1	5	6	6.26	7.27	7.61	8.62	8.28	9.28	3.98	5.04	5.74	6.84
C2	5	6	5.59	6.6	5.59	6.6	5.59	6.6	2.76	4	2.76	4
C3	4.22	5.24	2.08	3.17	8.28	9.28	5.28	6.35	2.76	4	6.8	7.83
C4	3.56	4.58	2.08	3.17	3.56	4.58	4.72	5.77	3	4	6.08	7.11
C5	4.22	5.24	3.98	5.04	8.28	9.28	5.13	6.21	3.98	5.04	6.26	7.27
C6	2.47	3.63	2.08	3.17	5.59	6.6	4.72	5.77	3.98	5.04	5	6

سپس می‌بایست نسبت به نرمال نمودن اوزان خاکستری اقدام نمود. سپس مرحله به دست آوردن ماتریس تصمیم‌گیری خاکستری نرمال شده وزین شده از طریق ضرب ماتریس تصمیم‌گیری خاکستری نرمالیزه شده در وزن‌های فازی زیرمعیارها است.

جدول ۱۵. ماتریس تصمیم‌گیری خاکستری نرمال شده موزون

	C1		C2		C3		C4		C5		C6	
معیار	MAX		MAX		MAX		MAX		MAX		MAX	
C1	0.13	0.18	0.18	0.21	0.27	0.32	0.11	0.15	0.19	0.22	0.17	0.21
C2	0.18	0.22	0.16	0.19	0.24	0.29	0.13	0.18	0.16	0.19	0.14	0.19
C3	0.25	0.28	0.28	0.31	0.09	0.14	0.18	0.22	0.23	0.26	0.22	0.26
C4	0.27	0.3	0.23	0.26	0.09	0.14	0.15	0.19	0.23	0.26	0.11	0.16
C5	0.09	0.13	0.16	0.19	0.17	0.22	0.17	0.21	0.2	0.24	0.16	0.21
C6	0.09	0.13	0.17	0.2	0.09	0.14	0.32	0.36	0.11	0.16	0.21	0.25

در ادامه برای تعیین بارزترین (رتبه‌بندی) اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه می‌بایست ارزش هر یک از گزینه‌ها در معیارهای هزینه و منفعت مشخص شود در این مرحله جمع ارزش هر یک از گزینه‌ها در معیارهای مطلوبیت محاسبه شد. سپس شاخص عملکرد کلی (S_i) برای هر یک از گزینه‌ها از طریق روش فاصله بین دو عدد خاکستری از طریق $d(\bar{A}, \bar{B}) = \frac{a_1 + a_2}{2} - \frac{b_1 + b_2}{2} = \frac{1}{2} [(a_1 - b_1) + (a_2 - b_2)]$ به دست آمد که در جدول (۱۶) آمده است:

جدول ۱۶. تعیین بارزترین اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی

		$\bar{S}_i^+$			S_i	RANK
		C	L	M		
اهرم تملک‌گرایی حاکمیتی	معاملات با اشخاص وابسته	C1	0.507	0.59	0.549	4 th
	مالکیت مدیریتی	C2	0.509	0.592	0.55	3 rd
	عدم استقلال هیئت‌مدیره	C3	0.551	0.63	0.591	1 st
	تصدی بلندمدت مدیرعامل	C4	0.489	0.571	0.53	6 th
	عدم اندازه بهینه هیئت‌مدیره	C5	0.509	0.595	0.552	2 nd
	تخصیص پاداش مدیران	C6	0.492	0.578	0.535	5 th

لذا همان‌طور که در جدول (۱۶) مشخص گردید، بر اساس مبنای فازی تودیم که مبتنی بر سه سطح بالا، پایین و متوسط می‌باشد که مبنای فازی را بر اساس بالاترین معیار « S_i » ارزیابی می‌کند، نشان داد که بارزترین اهرم تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه ایران، اهرم، عدم استقلال هیئت‌مدیره می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش بسط نظریه کادیلو جهت ارزیابی اهرم‌های تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی می‌باشد. نظریه کادیلو ساختار حاکمیت سیاسی در اداره‌ی امور را مبتنی بر فرآیندهایی از قدرت‌گرایی بنا می‌نماید و در انتخاب افراد به‌عنوان سردمداران اداره و نظارت بر امور اجرایی، از افراد نزدیک به قدرت استفاده می‌نماید. از آنجایی که ساختار شرکت‌هایی با مالکیت خانوادگی احتمالاً از چنین الگویی پیروی نماید، در این پژوهش تلاش گردید تا زوایه‌ی مختلفی از ویژگی‌های ساختاری شرکت‌های دارای تملک‌گرایی قدرت بر اساس نوع مالکیت فامیلی مورد بررسی قرار گیرد. لذا همسو با سؤال اول پژوهش مبنی بر تعیین اهرم‌های تقویت تملک‌گرایی حاکمیتی

در شرکت‌های با مالکیت خانوادگی، ابتدا از طریق واکاوی محتوایی از متون پژوهش تلاش شد تا ابعاد قابل ارزیابی شناسایی شوند و با انجام تحلیل دلفی نسبت به پایایی آن در بازار سرمایه ایران اقدام لازم صورت گیرد. لذا نتایج در بخش کیفی از وجود شش اهرم حکایت داشت. سپس با انجام تحلیل فازی بر مبنای تودیم، همسو با سؤال دوم پژوهش، تلاش داشت تا بارزترین بعد در این رابطه شناسایی شود. نتایج پس از طی فرآیندهای تحلیل نشان داد، عدم استقلال هیئت‌مدیره به‌عنوان بارزترین اهرم تقویت‌کننده تملک‌گرایی حاکمیت شرکتی در شرکت‌هایی با مالکیت خانوادگی تلقی می‌شود. در تحلیل نتیجه کسب‌شده باید بیان نمود، از آنجایی که همواره این احتمال وجود دارد ساختارهای با مالکیت خانوادگی در پی حفظ قدرت خود در مسیر شرکت می‌باشند، تلاش می‌نمایند تا افرادی به‌عنوان اعضای هیئت‌مدیره انتخاب شوند که دارای قرابت متعاملی با رئیس یا بنیان‌گذار شرکت و اعضای خانواده‌ی او باشند تا از این طریق نفوذ خود را بر تصمیم‌های شرکت حفظ نمایند. لذا معمولاً در چنین شرایطی احتمالاً سطح استقلال هیئت‌مدیره در تصمیم‌گیری‌های شرکت کاهش می‌یابد که، احتمالاً دو پیامد تخصیص پاداش مدیران و افزایش عدم تقارن اطلاعاتی بیش‌ازپیش محتمل می‌گردد.

براین اساس همان‌طور که ساختارهای حاکمیتی کادیلو تشریح می‌نماید، اداره‌ی امور بر اساس حضور افرادی صورت می‌گیرد که الزاماً تخصصی در عرصه‌ی مدیریتی یا اتخاذ تصمیم‌های اثربخش ندارند و باعث می‌گردند تا منافع صاحبان قدرت در برابر منافع سایر ذینفعان نقض نشود. لذا ساختار تملک‌گرایی در شرکت‌هایی با مالکیت خانوادگی از طریق بیشتر بودن اعضای غیرموظف به کل اعضای هیئت‌مدیره می‌تواند به دلیل مشخص نبودن استقلال بیشتر، اعضای غیرموظف نسبت به اعضای موظف هیئت‌مدیره در تصمیم‌گیری، زمینه‌ی لازم را برای تعارض منافع بین شرکت‌ها با سهامداران را ایجاد نمایند و منافع سهامداران خرد تضییع شود. این ضعف می‌تواند به دلیل عدم بهینه بودن اندازه هیئت‌مدیره در ساختار شرکت‌های خانوادگی ظاهر شود، جایی که عدم تناسب کافی در تنوع و دانش تخصصی، احتمالاً عملکرد هیئت‌مدیره را به نفع خانواده تأسیس‌کننده شرکت مصادره

می‌کند. معمولاً در این ساختارها سطح مالکیت مدیریتی و تخصیص پاداش‌ها نیز برحسب وفاداری افراد به صاحب قدرت اصلی شرکت تعیین می‌گردد که می‌تواند همراه با تصدی بلندمدت‌تر مدیرعامل در این شرکت‌ها باشد. اگرچه پژوهشی در گذشته به بررسی موضوعی با ماهیت موضوع حاضر صورت نگرفته است، اما نتیجه کسب‌شده را می‌توان از منظر تئوری‌ها با پژوهش‌های (Jamel et al. (2021)؛ Ramaswamy (2019)؛ Sakawa and Watanabel (2019) و Caputo et al. (2018) مشابه تلقی نمود.

بر اساس نتیجه کسب‌شده و همسو با سؤال‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود، سیاست‌گذاران و تدوین‌کنندگان آیین‌نامه‌ها و قوانین بازار بورس اوراق بهادار تهران، در راستای حفاظت از منافع و حقوق سهامداران اقلیت، می‌بایست نظارت‌های فراگیرتری را با ایجاد الزام نهادی بر رویه‌های حاکمیت شرکتی به‌ویژه در شرکت‌هایی با مالکیت خانوادگی اعمال کنند تا مانع از ترویج تملک‌گرایی قدرت در ساختارهای اداره‌ی شرکت گردند. در واقع فقدان الزامات لازم در دستورالعمل‌ها یا تدوین اساسنامه‌های شرکت‌ها مبنی بر انتصاب هیئت‌مدیره و مدیران عامل شرکت از یکسو و فقدان رویه‌های مشخص در دوره‌ی تصدی مدیران و ارکان شرکت از سوی دیگر می‌تواند در بلندمدت به تحریف و تضییع حقوق ذینفعان منجر شود.

تعارض منافع

تعارض منافع نداریم.

ORCID

Leila Zamaniyanfar

<http://orcid.org/0000-0003-3646-5478>

Hosein Alidadi

<http://orcid.org/0000-0003-1435-1009>

Danial Heydari

<http://orcid.org/0000-0001-3325-5612>

Alireza Altafi

<http://orcid.org/0000-0003-3986-6542>

منابع

- بادآور، یونس، نظاری، فیروز، دهقان، رقیه. (۱۳۹۸). ارتباط هزینه‌های نمایندگی و سلب منافع سهامداران اقلیت با تأکید بر نقش کیفیت گزارشگری مالی، *نشریه حسابداری و منافع اجتماعی*، ۹ (۲): ۱-۲۴. <https://doi.org/10.22051/ijar.2019.20058.1398>
- محمدی، ناهید، بهارمقدم، مهدی، پورحیدری، امید. (۱۴۰۱). تأثیر مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی بر رابطه چسبندگی انتظارات مدیران و بازده آتی سهام، *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۹ (۷۳): ۲۷-۵۶. <https://doi.org/10.22054/qjma.2021.49198.2108>
- بخردی‌نسب، وحید، ژولانژاد، فاطمه، رحمانی، حسام. (۱۳۹۹). واکنش سرمایه‌گذاران به حمایت در برابر تضاد منافع طی دوره رکود اقتصادی، *توسعه و سرمایه*، ۵ (۲): ۲۱۱-۲۳۰. <https://doi.org/10.22103/jdc.2020.13464.1064>
- شریفی، سمیه، واعظ، سیدعلی، بصیرت، مهدی. (۱۴۰۰). توسعه پارادایم حسابداری قضایی در نوسان‌پذیری سطح حفاظت از منافع سهامداران در بین شرکت‌ها: تحلیلی مبتنی بر آزمون نظریه نرندایک، *حسابداری مدیریت*، ۱۴ (۴۸): ۶۹-۸۶. <https://sanad.iau.ir/Journal/jma/Article/816608>
- جلالی‌گرگانی، فاطمه، عبدلی، محمدرضا، ولیان، حسن، صفری‌گرایلی، مهدی، حسینی، محمدمهدی. (۱۴۰۲). ماتریس ارزیابی چشم‌انداز پیشران‌های محرک حسابداری میراثی، *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۲۰ (۸۰): ۱۶۵-۲۱۳. <https://doi.org/10.22054/qjma.2024.76823.2516>
- صادقیان‌ندوشن، مهرداد، باقری، محمود. (۱۳۹۵). تعارض منافع ذی‌نفعان شرکت‌ها و راهکارهای حل آن، *پژوهش‌های حقوق تطبیقی*، ۲۰ (۳): ۱۳۶-۱۶۳. <http://clr.modares.ac.ir/article-20-11342-fa.html>
- طاهری، ماندانا، امینی، یاسین. (۱۳۹۹). نقش حاکمیت شرکتی و رعایت حقوق ذی‌نفعان در بانکداری اسلامی، *تحقیقات مالی اسلامی*، ۱۰ (۱): ۱-۳۸. <https://doi.org/10.30497/ifr.2020.75400>
- عرب‌کیاسری، محسن، عبدی، سامان. (۱۳۹۴). طراحی و تحلیل بازی استراتژیک مدیر-سهامدار: به کارگیری نظریه‌های بازی، *مدیریت سود و حاکمیت شرکتی، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۲۲ (۲): ۲۲۱-۲۴۲. <https://doi.org/10.22059/acctgrev.2015.54971>

- قادرزاده، کریم، علوی، سید مصطفی. (۱۴۰۰). اجتناب مالیاتی: مسئولیت اجتماعی و نقش تعدیل گر مالکیت خانوادگی، *مجله دانش حسابداری*، ۱۲(۳): ۱۱۱-۱۲۸. <https://doi.org/10.22103/jak.2021.16700.3359>
- نوابی مقدم، زینب، زارع، علی، یوسفی صادقلو، احمد، جمالی، جعفر. (۱۴۰۰). بررسی تعارض منافع سهامداران بانک با رویکرد حاکمیت شرکتی، *فصلنامه تحقیقات حقوقی*، ۲۴(۹۶): ۳۶۰-۳۸۷. <https://doi.org/10.29252/jlr.2021.185115.1659>
- ویژه، محمدرضا، پتفت، آریز. (۱۳۹۵). واکاوی مفهوم پسامدرن حاکمیت از دیدگاه حقوق عمومی با تأکید بر اندیشه‌های فوکو، *پژوهش حقوق عمومی*، ۱۸(۵۲): ۹-۳۲. <https://doi.org/10.22054/qjpl.2016.6789>

References

- Ahmed, H., & Cohen, D. A. (2019). Stakeholder attributes and attitudes during privatization: a New Zealand case study. *International Journal of Public Sector Management*, 32(2), 157-174. <https://doi.org/10.1108/IJPSM-09-2017-0258>
- Astrachan, C. B., Astrachan, J. H., Kotlar, J., & Michiels, A. (2021). Addressing the theory-practice divide in family business research: The case of shareholder agreements. *Journal of Family Business Strategy*, 12(1), 212-239. <https://doi.org/10.1016/j.jfbs.2020.100395>
- Baek, H.Y., Cho, D.D., & Fazio, P.L. (2016). Family ownership, control and corporate capital structure: An examination of small capitalization public firms. *Journal of Family Business Management*, 6(2), 169-185. <https://doi.org/10.1108/JFBM-02-2015-0006>
- Bigoni, M. (2021). Accounting for hegemony. Fascist ideology and the shifting roles of accounting at the University of Ferrara and the Alla Scala Opera House. *Accounting History*, 26(4), 640-664. <https://doi.org/10.1177/10323732211009517>
- Buchanan, B., Martikainen, M., & Nikkinen, J. (2024). Family firm competitiveness and owner involvement. *Journal of Applied Accounting Research*, 24(2), 260-281 <https://doi.org/10.1108/JAAR-11-2021-0317>
- Caputo, A., Marzi, G., Pellegrini, M.M., & Rialti, R. (2018). Conflict management in family businesses: A bibliometric analysis and systematic literature review. *International Journal of Conflict Management*, 29(4), 519-542. <https://doi.org/10.1108/IJCM-02-2018-0027>
- Chrbel, S., Elie, B., & Georges, S. (2013). Impact of family involvement in ownership management and direction on financial performance of the

- Lebanese firms. *International Strategic Management Review*, 1(1/2): 30-41 <https://doi.org/10.1016/j.ism.2013.08.003>
- Derluigian, G., & Earle, T. (2010). Strong chieftaincies out of weak states, or elemental power unbound", Berg Harpviken, K. (Ed.) *Troubled Regions and Failing States: The Clustering and Contagion of Armed Conflicts* (Comparative Social Research, Vol. 27), Emerald Group Publishing Limited, Bingley, 51-76. [https://doi.org/10.1108/S0195-6310\(2010\)0000027006](https://doi.org/10.1108/S0195-6310(2010)0000027006)
- Dinorah, A. (2011). *Lingering Authoritarian Attitudes in Latin America: The Support for Caudillo Rule*, APSA 2011 Annual Meeting Paper, <https://ssrn.com/abstract=1903363>
- Gramsci, A. (1975). *Modern Prince and Other Writings, in The Prison Notebooks (Quaderni del carcere)*, Translated by Louis Marks, Lawrence and Wishart, International Publishers Company.
- Ha, N. M., Do, B. N., Ngo, T. Th., & McMillan, D. (2022). The impact of family ownership on firm performance: A study on Vietnam, *Cogent Economics & Finance*, 10(1), 203-245. <https://doi.org/10.1080/23322039.2022.2038417>
- Iqbal, A., Zhang, X., Tauni, M.Z., & Jebran, K. (2020). Principal–principal agency conflicts, product market competition and corporate payout policy in China. *Journal of Asia Business Studies*, 14(3), 265-279. <https://doi.org/10.1108/JABS-02-2018-0038>
- Jamel, L., Albogami, H. E., Abdulaal, M. A., & Aljohani, N.A. (2021). Do agency conflicts between managers and shareholders affect corporate risk management and financial performance of Saudi firms?. *Journal of Investment Compliance*, 22(1), 58-73. <https://doi.org/10.1108/JOIC-11-2020-0044>
- Jong, L., & Ho, P. L. (2020). Family directors, independent directors, remuneration committee and executive remuneration in Malaysian listed family firms, *Asian Review of Accounting*, 28(1), 24-47. <https://doi.org/10.1108/ARA-04-2019-0099>
- Jong, L., Ho, P. L., & Elliott, C. (2018). Inside the family firms: The impact of family and institutional ownership on executive remuneration. *Cogent Economics & Finance*, 6(1), 107-129. <https://doi.org/10.1080/23322039.2018.1432095>
- Keane, Ch. R. (2001). Managerial Hegemony, Cultural Change, and the Transformation of Infant Care Advice in the United States in the Twentieth Century. *International Journal of Health Services*, 31(1), 98-119. <https://doi.org/10.2190/9350-27KH-83CN-033A>
- Lee, Y. (2022). The Impact of Corporate Governance Mechanisms on the Commitment of Managers in an IPO Setting: Evidence from Korean

- Small and Venture Firms. *Sustainability*, 14(1), 730-764. <https://doi.org/10.3390/su14020730>
- Liew, C. Y., & Devi, S. S. (2021). Family firms, banks and firm value: Evidence from Malaysia. *Journal of Family Business Management*, 11(1), 51-85. <https://doi.org/10.1108/JFBM-03-2019-0015>
- Liu, M., & Tsai, K. S. (2021). Structural Power, Hegemony, and State Capitalism: Limits to China's Global Economic Power. *Politics & Society*, 49(2), 88-103. <https://doi.org/10.1177/0032329220950234>
- Lyytinen, K., Maaranen, P., & Knuutila, J. (1993). Unusual Business or Business as Usual: An Investigation of Meeting Support Requirements in Multilateral Diplomacy. *Accounting, Management and Information Technologies*, 3(2), 97-119.
- Menaldo, M. A. (2010). *Putting Statesmanship Back Into Statecraft: The Role of Transformative Ambition in International Relations* [Doctoral dissertation, Michigan State University], Michigan State University.
- Ogbor, J.O. (2001). Critical theory and the hegemony of corporate culture. *Journal of Organizational Change Management*, 14(6), 590-608. <https://doi.org/10.1108/09534810110408015>
- Otero-González, L., Rodríguez-Gil, L. I., Vivel-Búa, M., & Tamayo-Herrera, A. (2023). Family Ownership, Corporate Governance and Risk-Taking. *Journal of Risk and Financial Management*, 15(2), 110-149. <https://doi.org/10.3390/jrfm15030110>
- Pascucci, F., Domenichelli, O., Peruffo, E., & Gregori, G. L. (2021). Family ownership and the export performance of SMEs: the moderating role of financial constraints and flexibility. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 29(4), 602-626. <https://doi.org/10.1108/JSBED-03-2021-0113>
- Ramaswamy, V. (2019). Director interlocks and cross-cultural impact on strategies affecting shareholder-creditor conflicts: A conceptual analysis. *Management Decision*, 57(10), 2693-2713. <https://doi.org/10.1108/MD-10-2017-0956>
- Sakawa, H., & Watanabel, N. (2019). Family control and ownership monitoring in Stakeholder-oriented corporate governance. *Management Decision*, 57(7), 1712-1728. <https://doi.org/10.1108/MD-04-2018-0480>
- Setiawan, D., Bandi, B., Kee Phua, L., & Trinugroho, I. (2016). Ownership structure and dividend policy in Indonesia. *Journal of Asia Business Studies*, 10(3), 230-252. <https://doi.org/10.1108/JABS-05-2015-0053>
- Tapaninaho, R., & Kujala, J. (2019). Reviewing the Stakeholder Value Creation Literature: Towards a Sustainability Approach. *Social responsibility and sustainability: How businesses and organizations*

can operate in a sustainable and socially responsible way, 3-36. https://doi.org/10.1007/978-3-030-03562-4_1

- Taylor, M. M. (1996). When electoral and party institutions interact to produce caudillo politics: The case of Honduras. *Electoral Studies*, 15(3), 327-337. [https://doi.org/10.1016/0261-3794\(96\)00003-0](https://doi.org/10.1016/0261-3794(96)00003-0)
- Trebing, H. M., & Goldstene, P. N. (1990). Corporate Hegemony. *Journal of Economic Issues*, 24(4), 1147-1155. <https://doi.org/10.1080/00213624.1990.11505109>
- Zhou, L. (2014). Social responsibility and employees' organizational identification in Chinese family firms: Influence of family ownership and family commitment. *Chinese Management Studies*, 8(4), 683-703. <https://doi.org/10.1108/CMS-11-2012-0159>

References [In Persian]

- Arab Kiasari, M., & Abdi, S. (2015). Design and analysis of Manager-Shareholder strategy game: An application of game, earnings management and corporate governance theories. *Accounting and Auditing Review*, 22(2), 221-242. <https://doi.org/10.22059/acctgrev.2015.54971> [In Persian]
- Badavar Nahandi, Y., Nezari Abr, F., & Dehghan, R. (2019). The Relationship between Agency Costs and Expropriation of Minority Shareholders' Interests with Emphasis on the Role of Financial Reporting Quality. *Journal of Accounting and Social Interests*, 9(2), 1-24. <https://doi.org/10.22051/ijar.2019.20058.1398> [In Persian]
- Bekhradi Nasab, V., Zholanezhad, F., & Rahmani, H. (2021). The Reaction of Investors to Protection against Conflicts of Interest during the Recession. *Journal of Development and Capital*, 5(2), 211-230 <https://doi.org/10.22103/jdc.2020.13464.1064> [In Persian]
- Ghaderzadeh, S. K., & Alavi, S. M. (2021). Tax Avoidance: Social Responsibility and the Moderator Role of Family Ownership. *Journal of Accounting Knowledge*, 12(3), 111-128. <https://doi.org/10.22103/jak.2021.16700.3359> [In Persian]
- Hassani, M., & Salehi, A. (2020). An Analytical Assessment the Impact of Ownership-Management Political Connections and Monitoring Role of Auditors considering Reputation Incentives on Agency Costs from Interest Conflict. *Financial Accounting Research*, 12(3), 1-22. [In Persian]
- Jalali Gorgani, F., Abdoli, M., Valiyan, H., Safari Gerayli, M., & Hossini, M. M. (2024). Evaluation Matrix of Perspective on the Driving Forces of Legacy Accounting. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 20(80), 165-213. <https://doi.org/10.22054/qjma.2024.76823.2516> [In Persian]

- Mohamadi, N., Bahar Moghadam, M., & Pourheidari, O. (2022). The Impact of Corporate Governance Mechanisms on the Relationship between managers' expectations stickiness & Future stock returns. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 19(73), 27-56. <https://doi.org/10.22054/qjma.2021.49198.2108> [In Persian]
- Navabi Moghadam, Z., Zare, A., Yousefi Sadeghloo, A., & Jamali, J. (2022). An Investigation on the Conflict of Interests of Bank Shareholders Using the Corporate Governance Approach. *Legal Research Quarterly*, 24(96), 360-387. <https://doi.org/10.29252/jlr.2021.185115.1659> [In Persian]
- Sadeghiyan Nodoushan, M. S., & Bagheri, M. (2016). Conflict of Interests of Company Stakeholders and Its Strategies. *Comparative Law Studies*, 20(3), 136-163. <http://clr.modares.ac.ir/article-20-11342-fa.html> [In Persian]
- Sharifi, S., Vaez, S. A., Basirt, M. (2021). The development of the judicial accounting paradigm in the variability of the level of protection of shareholders' interests among companies: an analysis based on the Thorndike theory test. *Management Accounting*, 14(48), 69-86. <https://sanad.iau.ir/Journal/jma/Article/816608> [In Persian]
- Taheri, M., & Amini, Y. (2019). The role of corporate governance and compliance with the rights of stakeholders in Islamic banking. *Islamic Financial Research*, 10(1), 1-38. <https://doi.org/10.30497/ifr.2020.75400> [In Persian]
- Vijhe, M. R., & Petoft, A. (2016). A Foucauldian Analysis of Post-Modern Concept of Sovereignty in the Light of Public Law. *Public Law Research*, 18(52), 9-32. <https://doi.org/10.22054/qjpl.2016.6789> [In Persian]

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

استناد به این مقاله: زمانیانفر، لیا، علیدادی، حسین، حیدری، دانیال، الطافی، علیرضا. (۱۴۰۳). زمینه‌های محرک تملک‌گرایی حاکمیتی شرکت‌های خانوادگی: بازتاب نظریه حکمرانی کادیلو، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۲۷۹-۳۱۶، ۸۴(۲۱)
DOI: 10.22054/qjma.2024.80909.2592

Empirical Studies in Financial Accounting is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.